

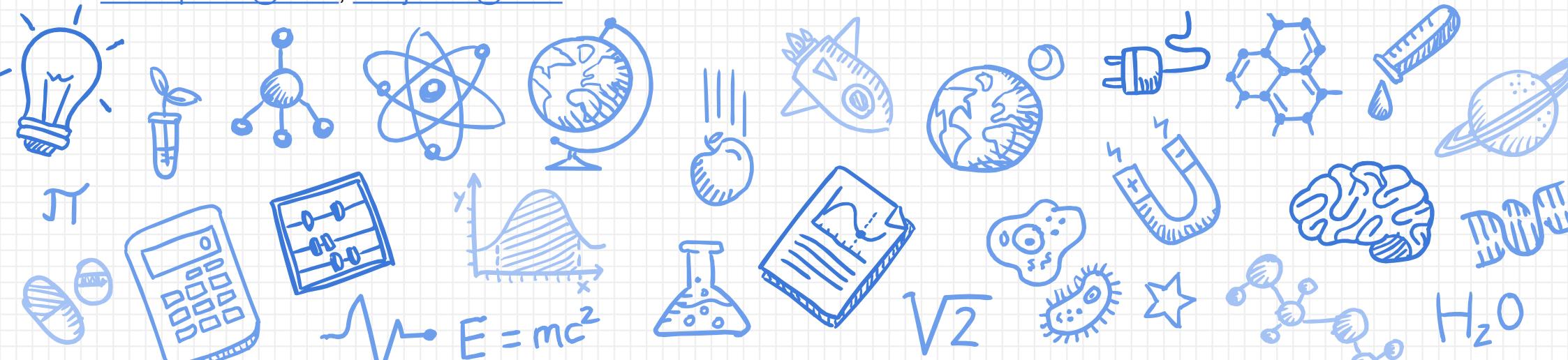
Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem



Sanda Pleslić, Eda Jovičić

Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva

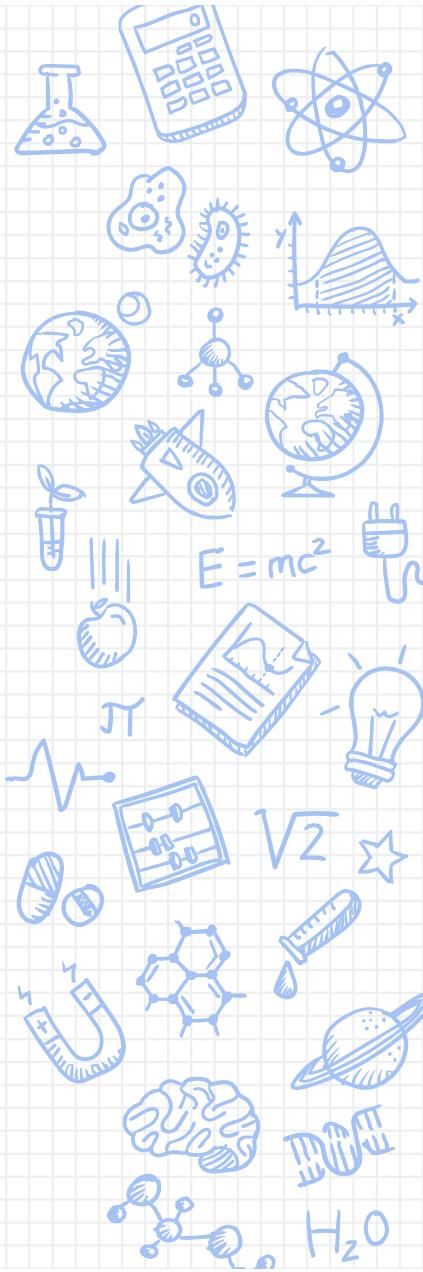
sanda.pleslic@fer.hr; eda.jovicic@fer.hr

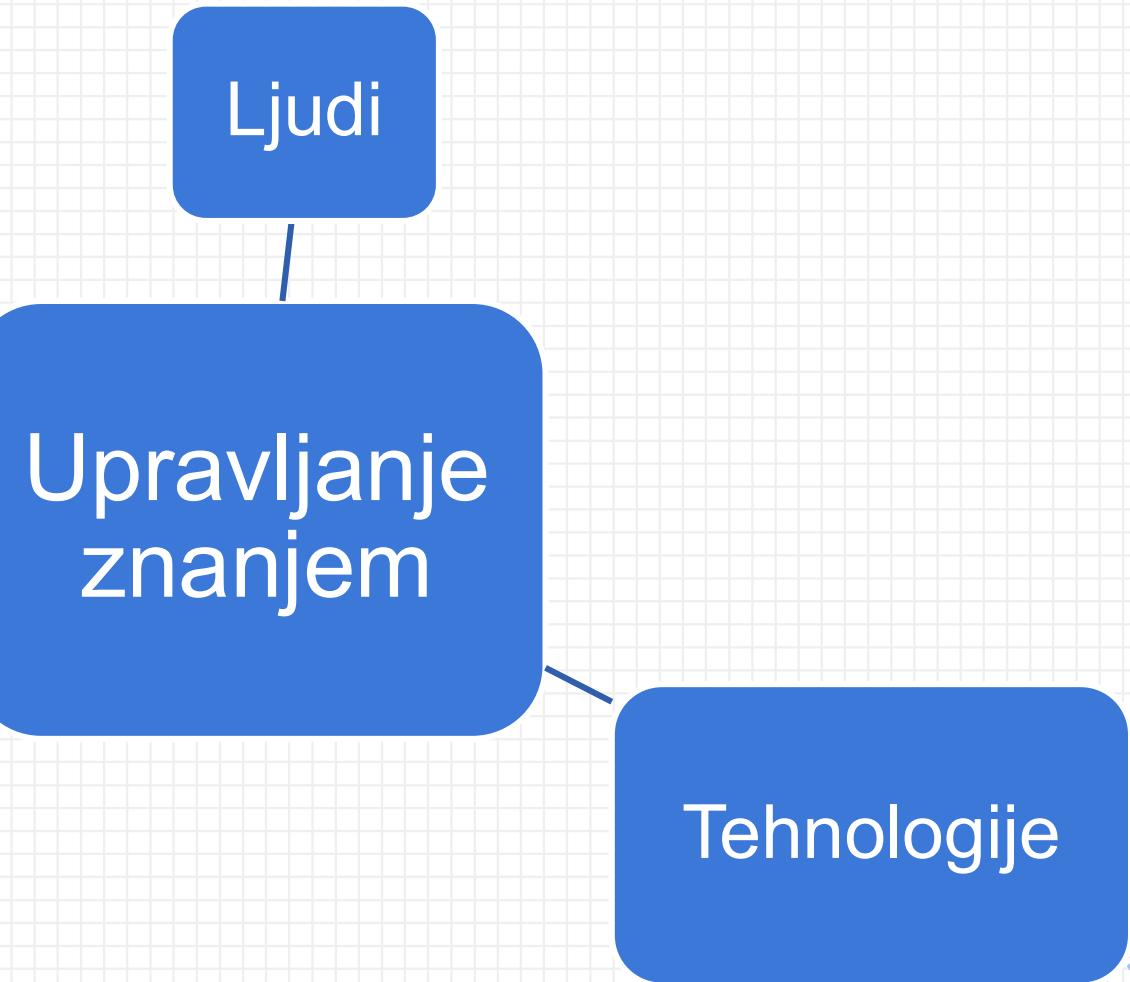


Upravljanje znanjem



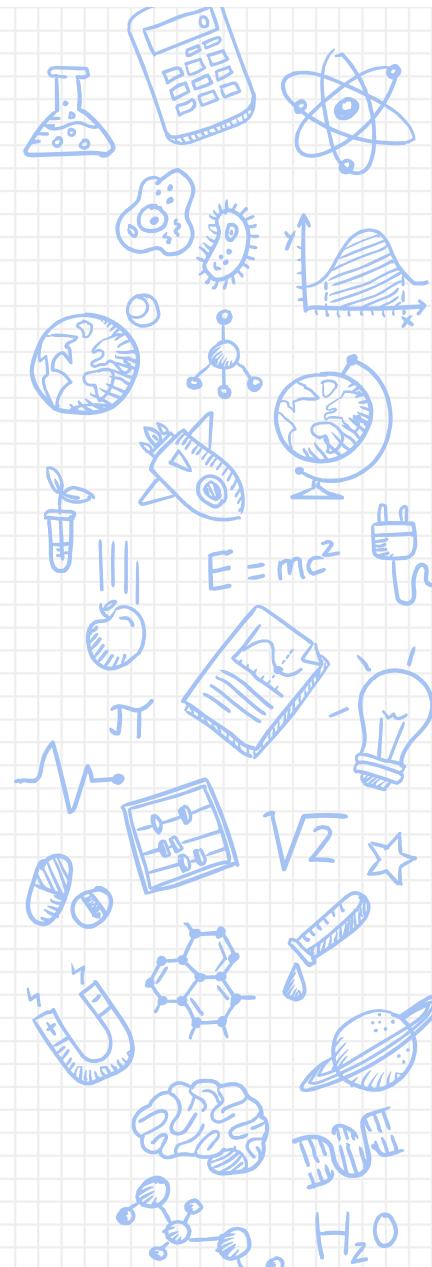
- Upravljanje znanjem je **hibridna disciplina**.
 - Niti je umjetnost niti je znanost.





Važnost sve 3 komponente

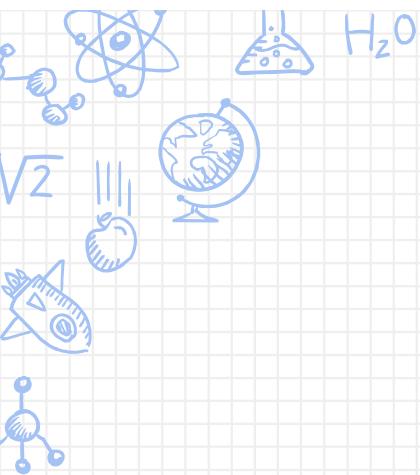
- Fokusiranje na **ljudе i tehnologije** uz zanemarivanje **procesа** – rizik gubitka onoga iz proшlosti
- **Procesи i tehnologije** su моћни partneri, a bez **ljudske komponente** – veliki rizik stvaranja otpora kod svakog pokušaja uvoђenja promjena
- Razmatranje **ljudи i procesа** uz zanemarivanje **tehnologije** – rizik podbacivanja u kapitalizaciji моћи koju tehnologija donosi jer eksplicitno i iskustveno znanje nisu više globalno dostupni





<https://www.dreamstime.com/stock-image-building-knowledge-education-learn-image15168301>

Organizacije grade i održavaju **bazu organizacijskog znanja (iskustvenog i eksplicitnog)** da bi osigurale vlastiti kapacitet za efikasno donošenje odluka i djelovanje.



<https://kleos-africa.com/blog/2020/08/15/10-steps-from-business-idea-to-business-plan/>

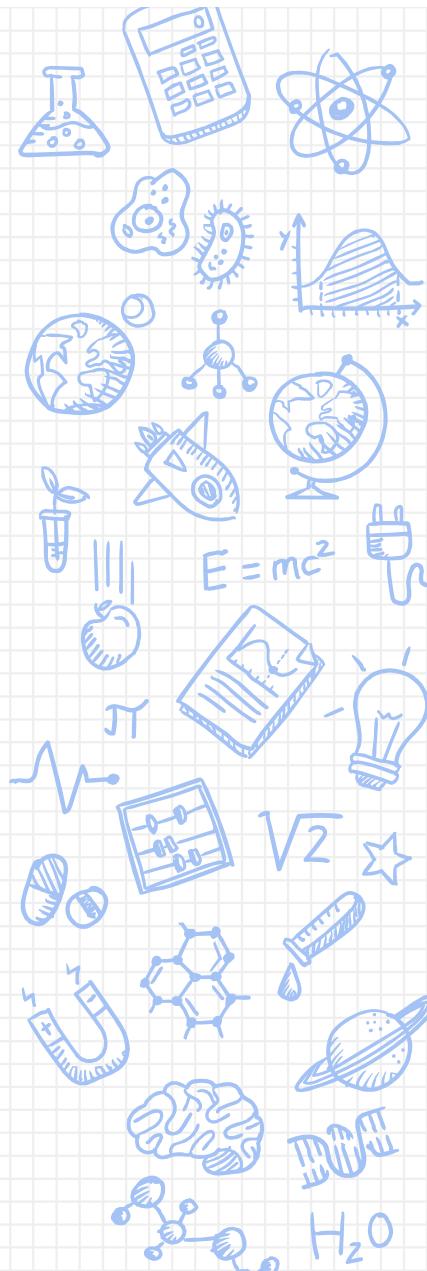
PROCES STVARANJA KORISNOG ZNANJA U 10 KORAKA

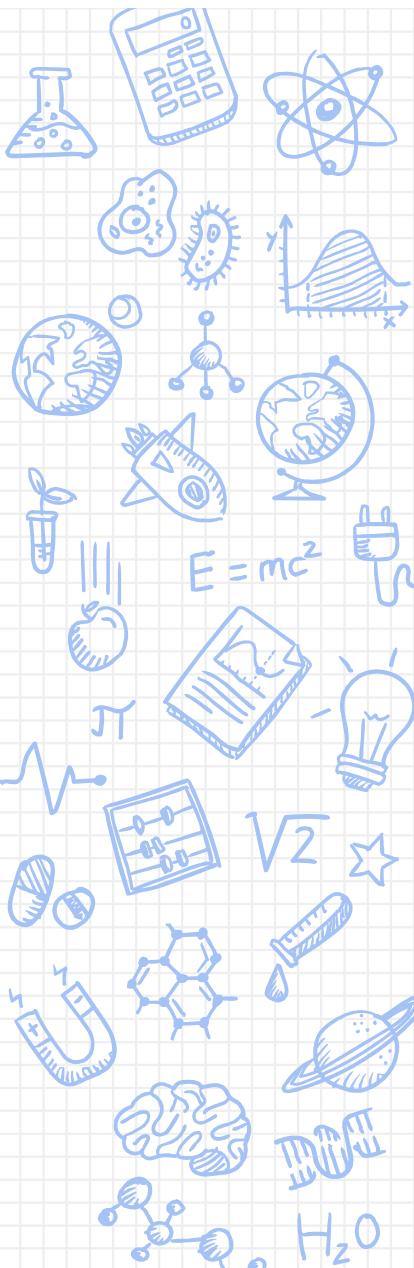
To je proces transformiranja informacija, podataka, istraživanja i mišljenja u korisno, primjenjivo znanje.



Upravljanje znanjem

- **Upravljanje znanjem radi na tome kako isporučiti pravo znanje na pravo mjesto u pravom trenutku.**
 - **Pravo znanje** je znanje koje trebamo da bismo završili neki posao ili isporučili najbolju izvedbu ili najbolji proizvod.
 - **Pravo mjesto i pravo vrijeme** je zapravo trenutak kad krećemo u akciju ili donosimo odluku, što automatski znači da trebamo i ono **pravo znanje**.





Tehnologije i upravljanje znanjem

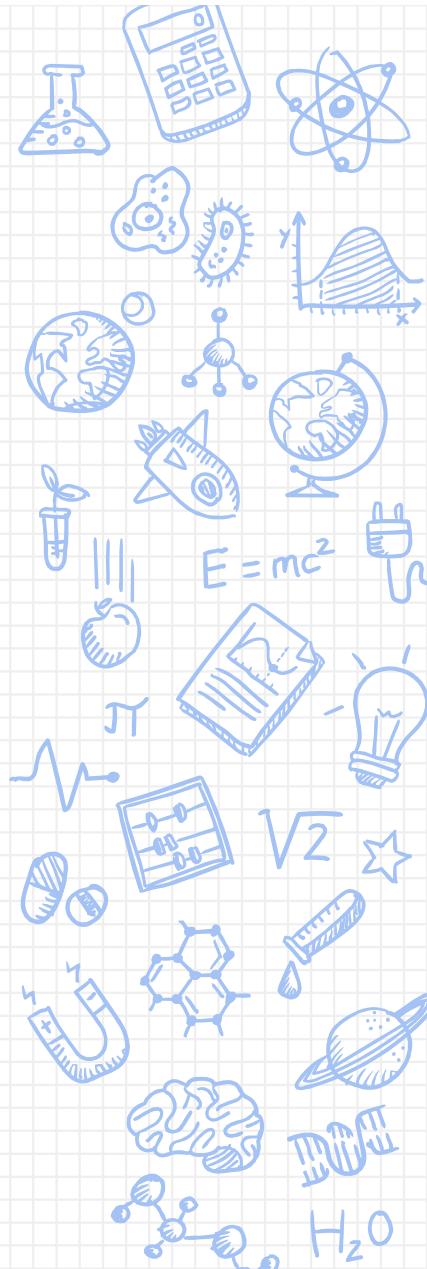
- Današnji sustavi upravljanja znanjem omogućuju organizacijama da **lako pronađu, zabilježe i razmijene podatke, informacije, znanja i iskustva.**
- Primarni cilj upravljanja znanjem je **poboljšati učinkovitost organizacije i sačuvati znanje unutar nje.**
- Svojom sposobnošću bržeg prikupljanja i obrade velikih količina podataka, tehnologije poput **umjetne inteligencije ili strojnog učenja** ubrzavaju **digitalne transformacije** u širokom rasponu industrija.

Podaci - Informacije - Znanje

John Naisbitt (1982) “**We are drowning in information but starved for knowledge**”.

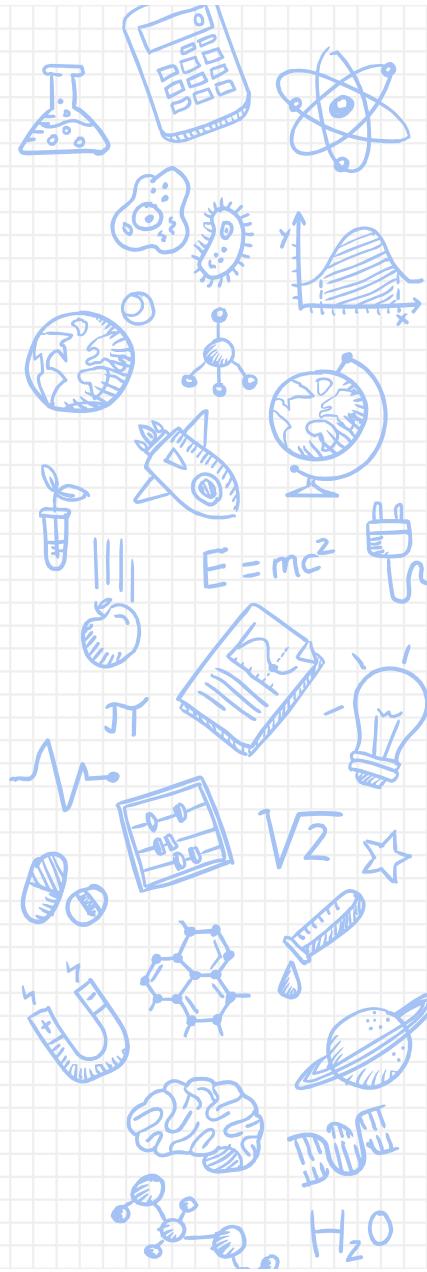


<https://itsoftware.com.co/content/structured-vs-unstructured-data/>



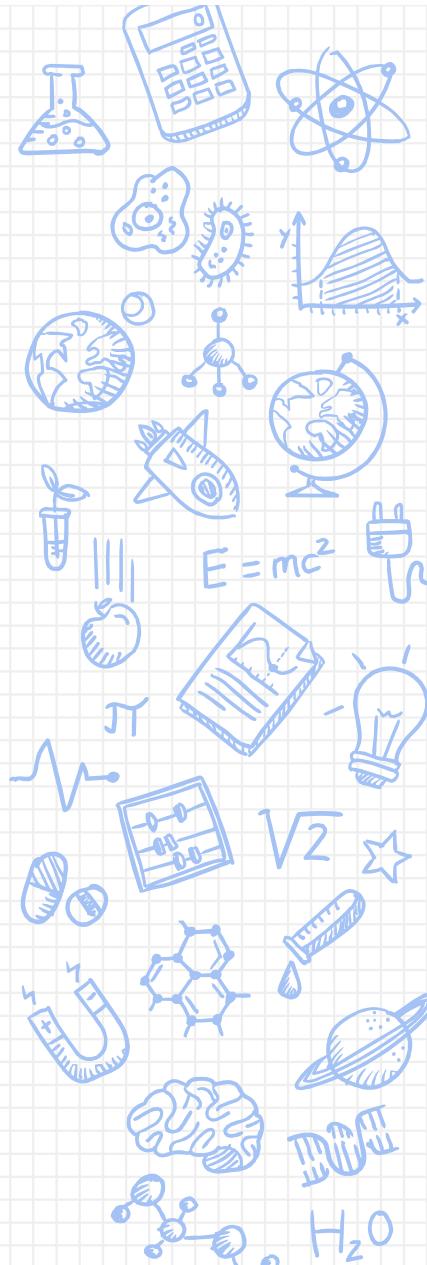
Podaci - Informacije - Znanje

- **Podaci** su sirovi, oni jednostavno postoje i nemaju drugog smisla i značenja osim svog postojanja.
 - **Informacija** je podatak kojem je dano značenje putem relacijske veze.
 - **Znanje** je primjerena kolekcija informacija i to takva da se može smatrati korisnom.
 - **Znanje** su uzorci u podacima ili modeli koji ih objašnjavaju.





Strojno učenje

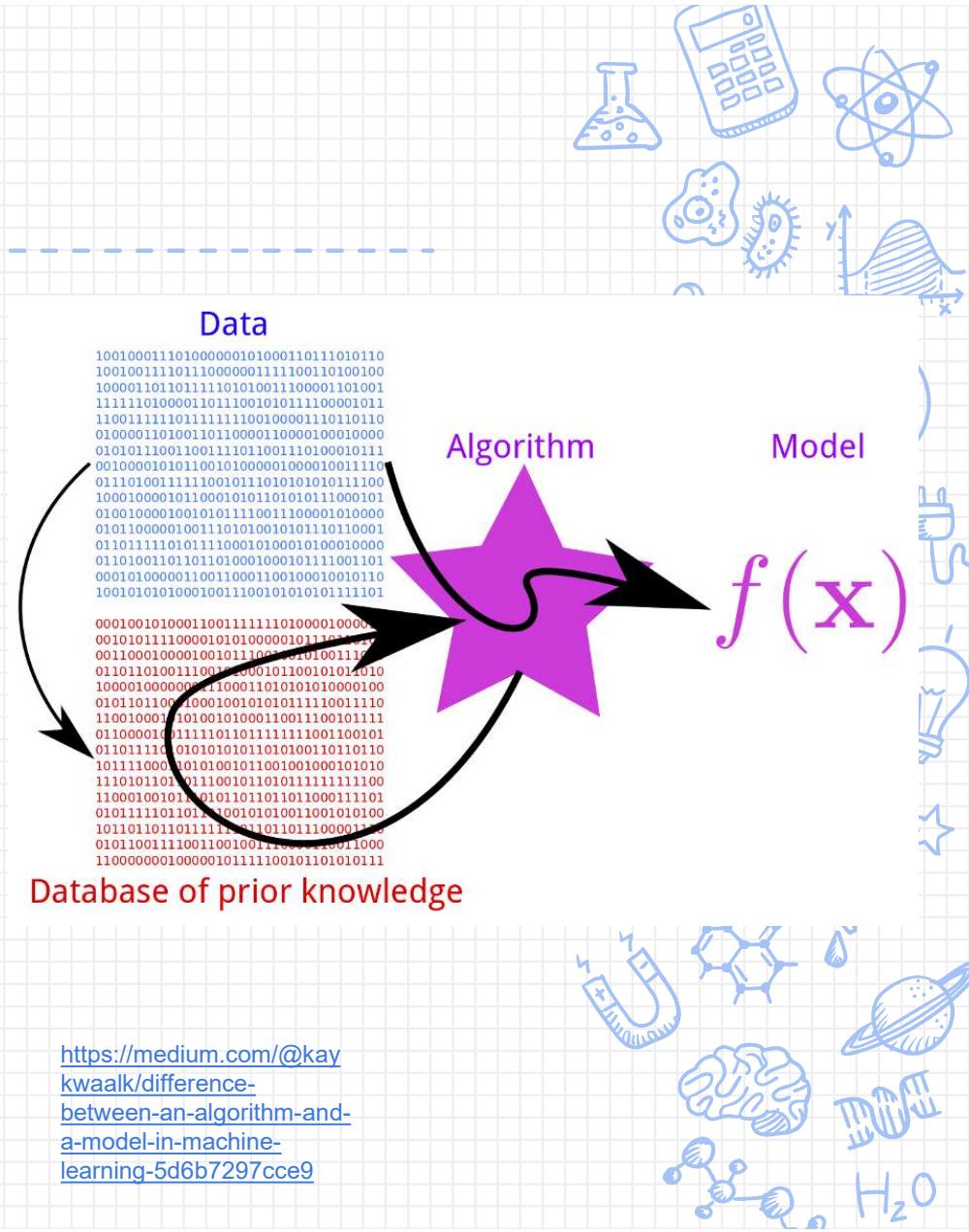


<https://www.udacity.com/course/machine-learning--ud262>

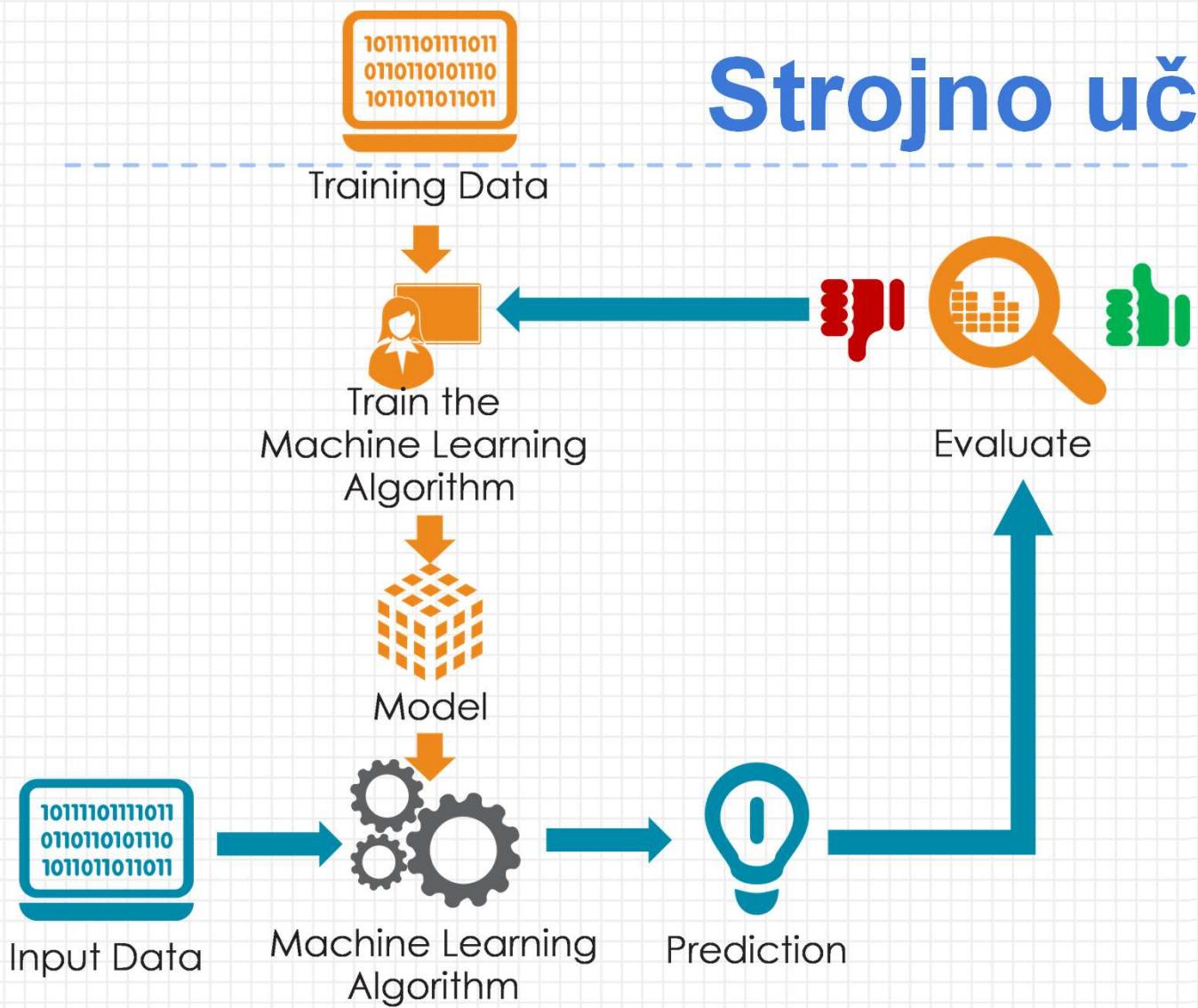
- **Strojno učenje** je jedno od najbrže rastućih područja računalne znanosti.
- Ne radi se samo o tome da količina podataka neprestano postaje sve „veća” već i o tome kako ih se obrađuje i pretvara u znanje.

Strojno učenje

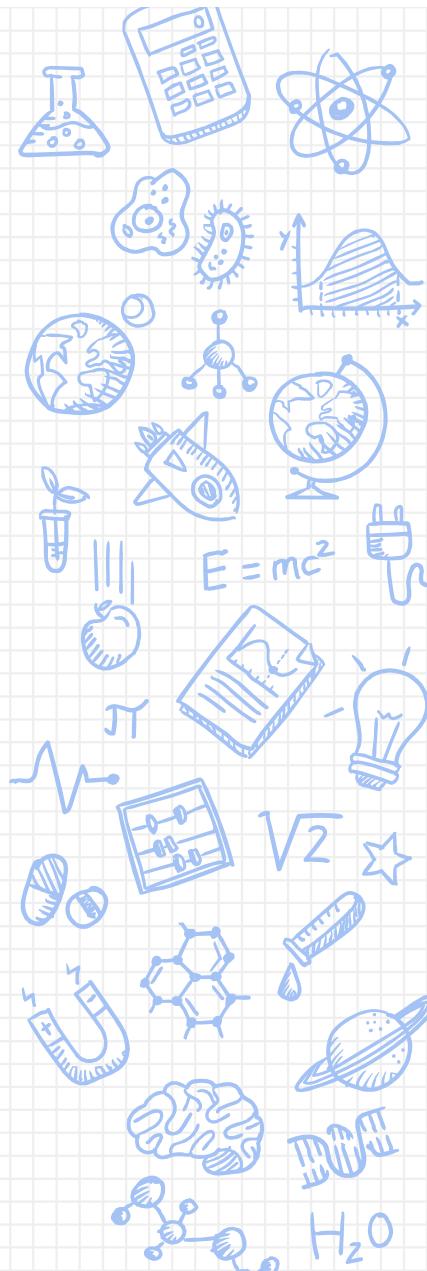
- Proces strojnog učenja počinje prikupljanjem podataka.
 - Strojno učenje traži pravila, obrasce ili modele u podacima kako bi se kasnije moglo donositi zaključke na temelju navedenih primjera.
 - **Primarni cilj strojnog učenja** je omogućiti računalima da uče autonomno bez ljudske intervencije ili pomoći, i prilagođavaju akcije u skladu s tim.



Strojno učenje



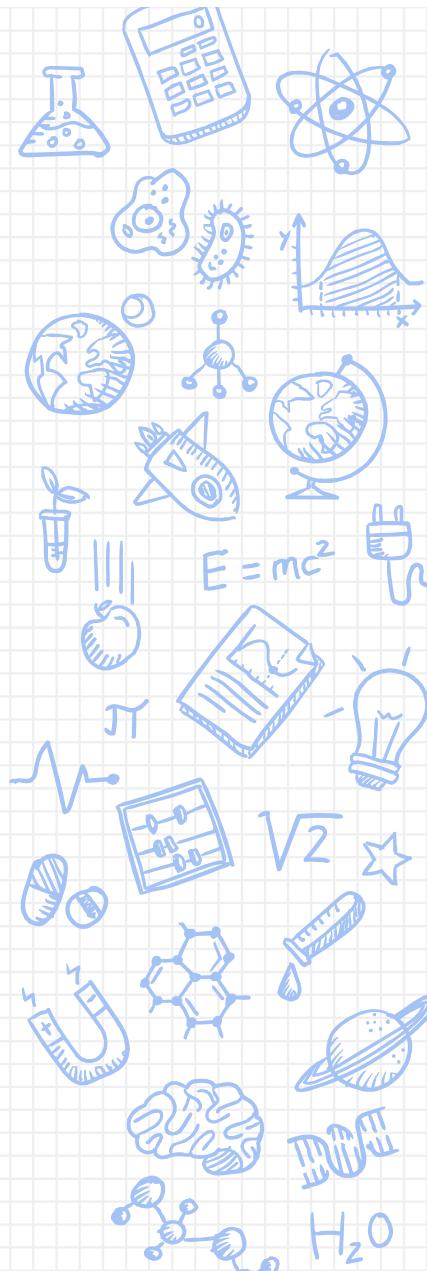
<https://intellipaat.com/blog/tutorial/data-science-tutorial/modeling-the-data/>



Strojno učenje: Podaci su ključni



- Algoritmi koji pokreću strojno učenje važni su za uspjeh, ali se ipak **podaci smatraju ključnima:**
 - ulazni podaci
 - podaci za trening
- **Cilj strojnog učenja:** izgraditi modele koji dobro generaliziraju.



Strojno učenje i upravljanje znanjem

- Pronalaženje podatka, informacije ili znanja u organizaciji je poput **traženje igle u plastu sijena**.
- Privlačnost upravljanja znanjem je obećanje da će pružiti **pravo znanje, pravim ljudima, u pravo vrijeme**, što obično znači **sada**.
- Ovaj sustav za pravovremenu isporuku informacija ima široke implikacije na sustave potrebne za njegovu podršku.

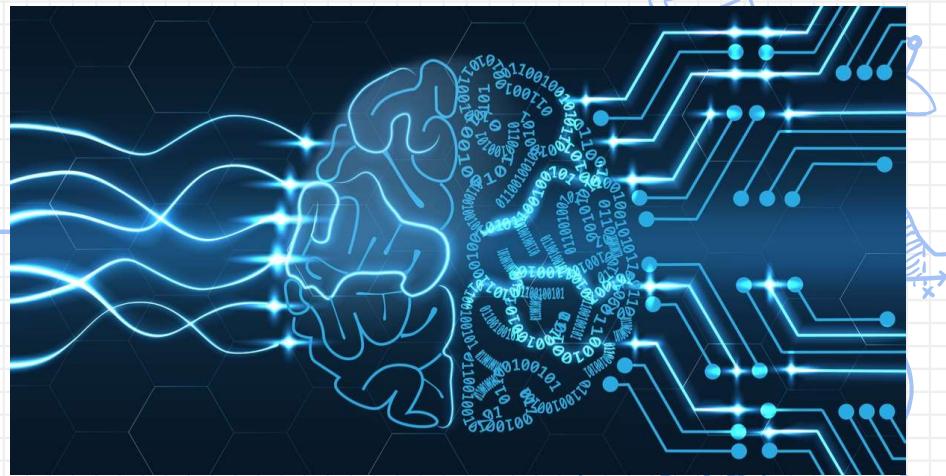


<https://www.hippox.com/hr/query?q=haystacks>

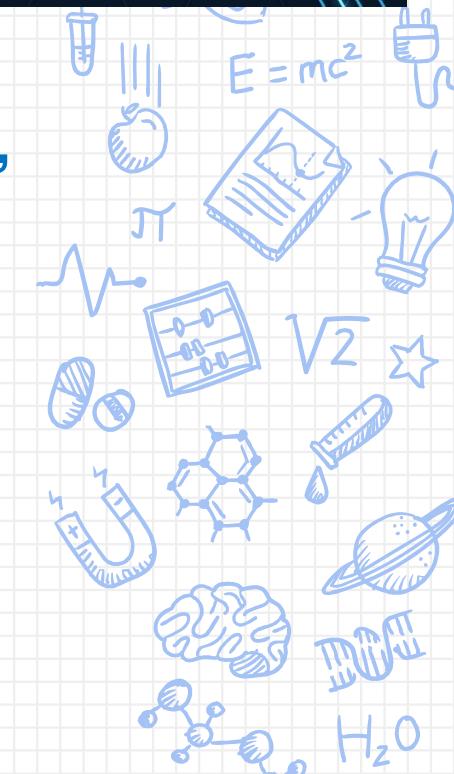


Strojno učenje i upravljanje znanjem

<https://www.cumanagement.com/articles/2019/03/tech-time-machine-learning-transforms-instinct-knowledge>

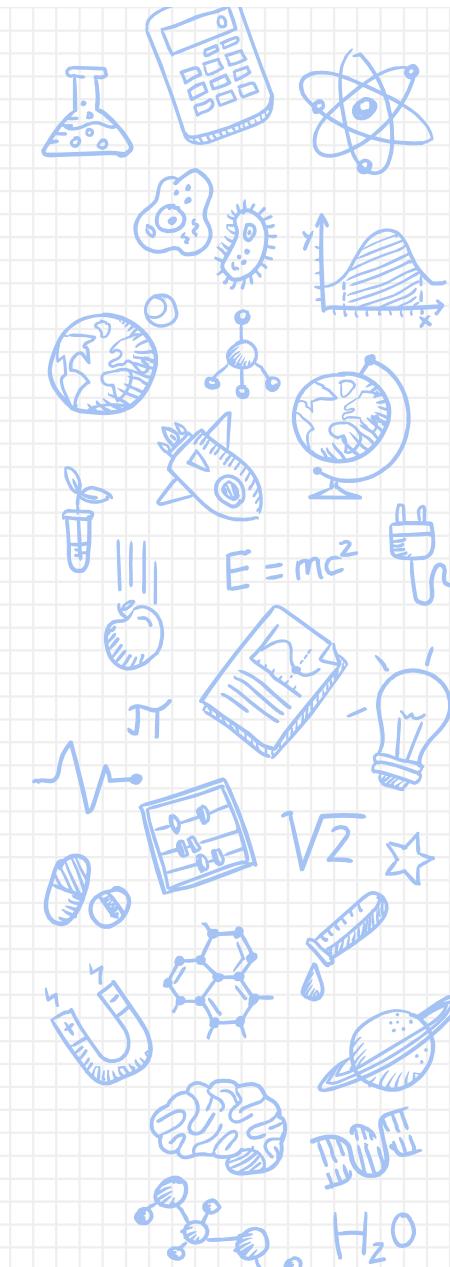


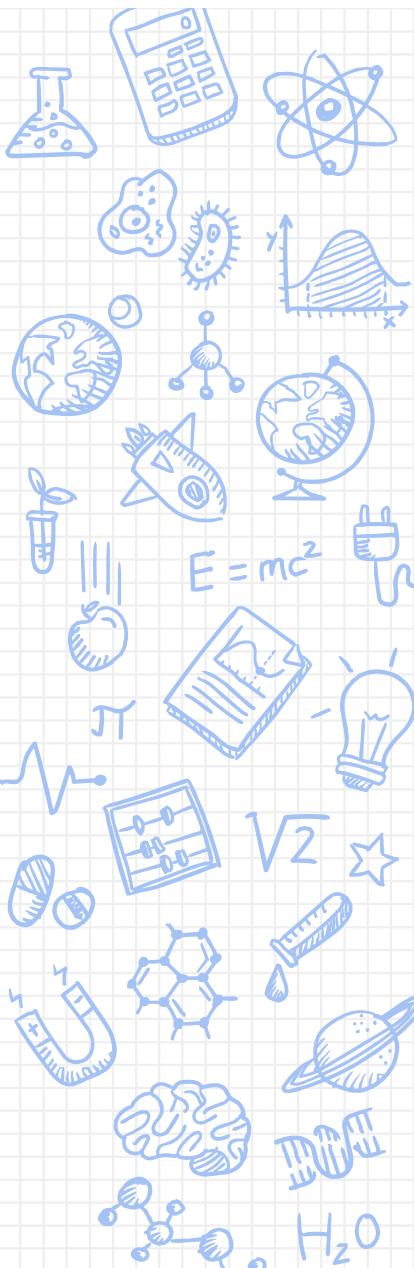
- **Kako odrediti "pravo" znanje? Kako znati tko bi ga trebao primiti? Kako se mogu zadovoljiti preferencije, kontekst i zahtjevi?**
- Odgovor na ova pitanja daje **upravljanje znanjem**.
- Postoje različite vrste sustava upravljanja znanjem, ali **umjetna inteligencija i strojno učenje** pomažu svakom od njih da rade bolje i da pruže korisnicima sve potrebno u točno određenom trenutku.



Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Oslobađanje snage podataka

- Algoritmi strojnog učenja izvrsni su **u brzoj i preciznoj obradi golemih količina podataka.**
- Korištenjem strojnog učenja organizacije mogu otključati vrijedne uvide i obrazce unutar svojih repozitorija znanja.
- Ovaj pristup temeljen na podacima omogućuje **dublje razumijevanje složenih odnosa**, što dovodi do informiranijeg donošenja odluka i strateškog planiranja.



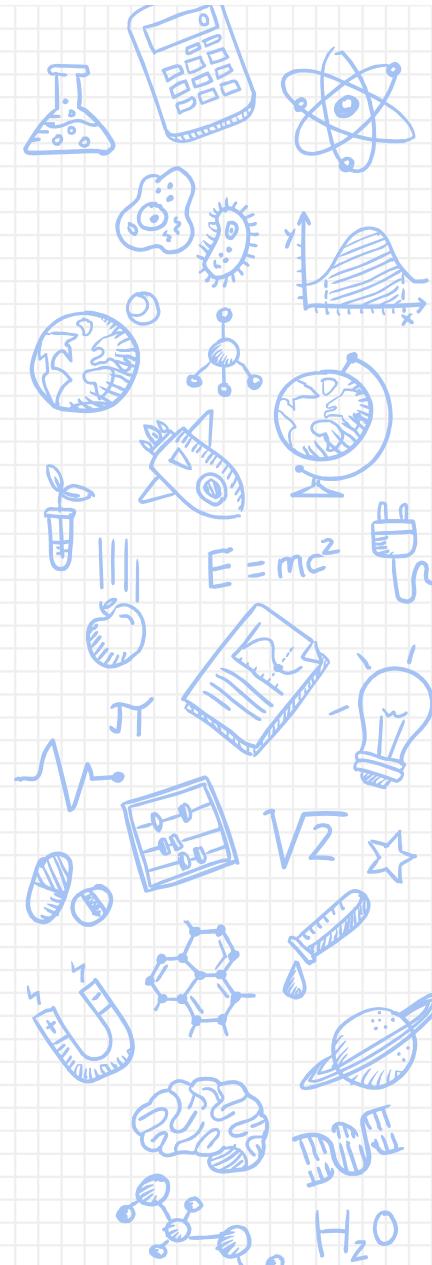


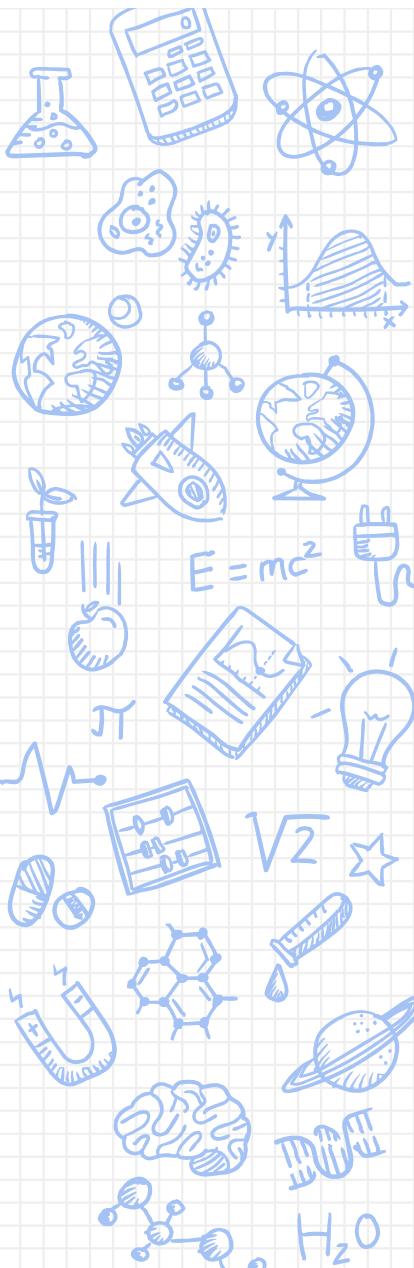
Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Intelijgentno otkrivanje znanja

- Algoritmi strojnog učenja mogu **ubrzati otkrivanje znanja automatiziranjem i poboljšanjem procesa pretraživanja.**
- Tehnike obrade prirodnog jezika omogućuju intelijgentnim sustavima pretraživanja da **razumiju i interpretiraju kontekst i namjeru koji stoje iza zahtjeva.**
- To korisnicima omogućuje brže i učinkovitije pronalaženje relevantnih informacija, štedeći dragocjeno vrijeme i resurse.

Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Automatizirano prikupljanje znanja

- Algoritmi strojnog učenja nude **automatizirane mogućnosti prikupljanja znanja** koje pojednostavljaju izvlačenje vrijednih uvida iz različitih izvora podataka.
- Analizirajući nestrukturirane podatke kao što su dokumenti, e-pošta i društveni mediji, algoritmi strojnog učenja mogu **identificirati obrasce, trendove i korelacije** koje bi inače ostale skrivene.
- Ova automatizacija ubrzava prikupljanje znanja, poboljšava točnost i olakšava dijeljenje znanja unutar organizacije.



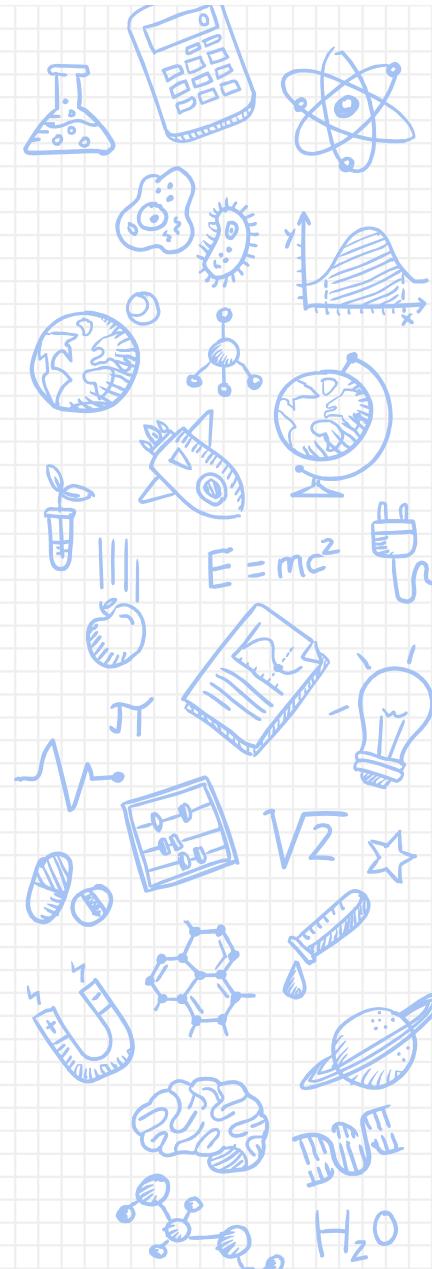


Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Preporuka sadržaja

- Algoritmi strojnog učenja mogu pružiti **personalizirane preporuke sadržaja** na temelju korisničkih preferencija, interesa i prošlih interakcija.
- Analizirajući ponašanje korisnika, sustavi strojnog učenja mogu predložiti relevantne izvore znanja, članke ili materijale za obuku.
- To zaposlenicima omogućuje pristup najrelevantnijim i pravovremenim informacijama, **poboljšavajući njihovo iskustvo učenja i povećavajući produktivnost**.

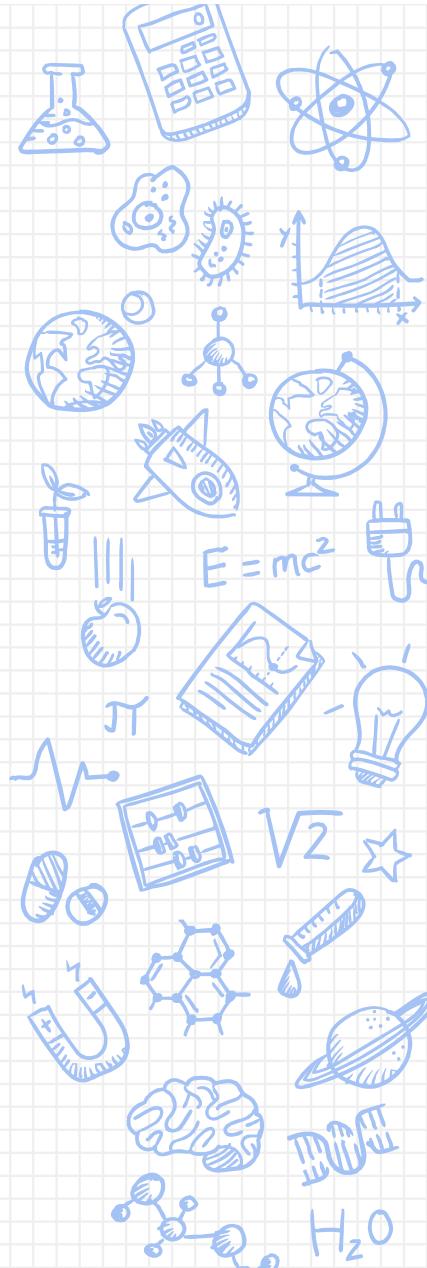
Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Prediktivna analitika za donošenje odluka

- Strojno učenje omogućuje **prediktivnu analitiku**, osnažujući organizacije da donose odluke temeljene na podacima.
 - **Analizom povijesnih podataka i identificiranjem uzoraka**, algoritmi strojnog učenja mogu predvidjeti buduće trendove, ponašanje kupaca i dinamiku tržišta.
 - To menadžerima omogućuje **donošenje informiranih odluka, predviđanje izazova i iskorištavanje prilika koje se pojavljuju**.



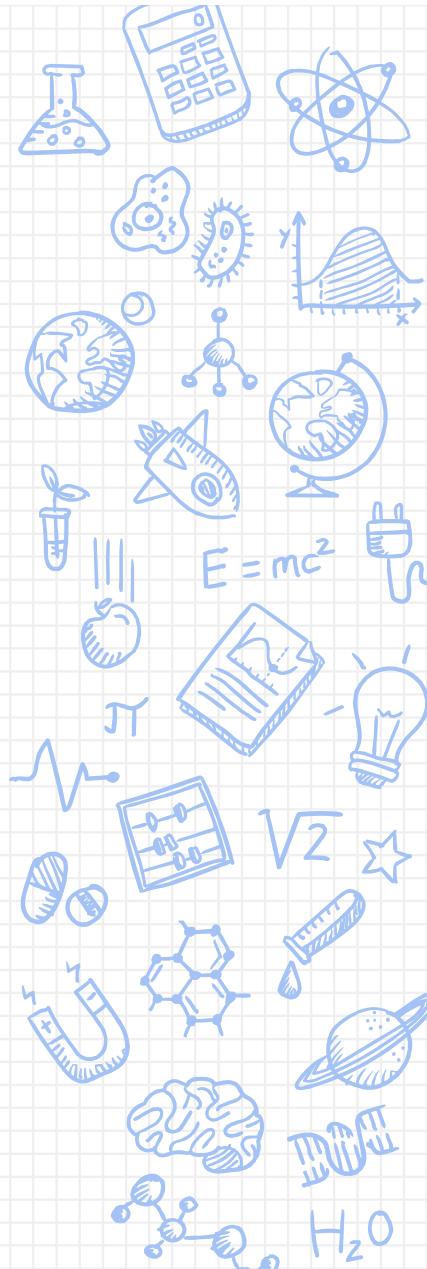
Uloga strojnog učenja u upravljanju znanjem: Izazovi i razmatranja

- Iako strojno učenje nudi ogroman potencijal za upravljanje znanjem, ono također predstavlja izazove.
 - Organizacije se moraju pozabaviti pitanjima kao što su **kvaliteta podataka, privatnost** (GDPR) i **etička pitanja** (Etički kodeks) kada implementiraju strojno učenje u procese upravljanja znanjem.
 - Također, **osiguravanje transparentnosti i pojašnjenja rada algoritama strojnog učenja** ključno je za izgradnju povjerenja i olakšavanje suradnje čovjeka i stroja.



Zaključak

- **Strojno učenje donosi revoluciju u upravljanju znanjem** pružajući organizacijama moćne alate za izvlačenje uvida, poboljšanje otkrivanja znanja i poboljšanje donošenja odluka.
 - Automatiziranim prikupljanjem znanja, inteligentnim preporukama sadržaja i prediktivnom analitikom, **strojno učenje preoblikuje način na koji organizacije iskorištavaju svoja znanja.**
 - Prihvaćanje strojnog učenja u praksi upravljanja znanjem **omogućuje organizacijama da ostanu konkurentne u informacijskom dobu i iskoriste svoju kolektivnu inteligenciju za postizanje uspjeha.**



Hvala na pozornosti!

